

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	23005 Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

05.04.2024 р.

Справа № 0411/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Сминтина Олена Валентинівна – головуєчий,

Афанасьєва Людмила Василівна,

Філоненко Наталія Георгіївна,

Філатова Оксана Степанівна,

Федик Тамара Олександрівна,

Соколовський Олег Леонідович,

Романенко Олена Віталіївна,

Луцак Світлана Миколаївна,

Кравченко Олександр Васильович,

Корновенко Сергій Валерійович,

Гудманян Артур Грантович,

Виткалов Сергій Володимирович,

Бутченко Тарас Іванович,

Бондаренко Олександр Сергійович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23005
Назва ОП	Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 14, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» має чітко сформульовані цілі, які корелюються з Концепцією розвитку університету на 2023–2026 роки (<http://surl.li/harki>) та Стратегічним планом розвитку ЧНУ на 2019–2026 (<http://surl.li/apghq>).

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Цілі ОП і програмні результати навчання визначені з урахуванням пропозицій і потреб стейкхолдерів: крім представників академічної спільноти, систематично залучаються здобувачі і роботодавці. Разом з тим відсутній галузевий контекст у формулюванні ПРН, що відповідають за формування компетентності застосовувати категорійно-понятійний апарат у процесі професійної комунікації.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» розроблена відповідно до тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого і регіонального контексту. Також робочою групою було враховано досвід українських ЗВО з аналогічними програмами (Київського національного лінгвістичного університету, ЛНУ ім. Івана Франка, Університету ім. Альфреда Нобеля тощо. Разом з тим в ОП не враховано досвід закордонних університетів, потребу в якому вбачають і стейкхолдери, що було виявлено під час опитування.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» уможливує досягнення результатів навчання, передбачених Стандартом вищої освіти першого (бакалаврського) рівня (2019).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня – 180 кредитів (75%) обов'язкових ОК і 60 кредитів вибіркових ОК (25% від загального обсягу, що цілком відповідає чинним вимогам).

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» має чітку структуру; освітні компоненти, визначені в освітній програмі, в сукупності загалом уможливають досягнення заявлених цілей і програмних результатів. Разом з тим простежується незбалансованість навантаження між ОК мовознавчого, перекладознавчого і літературознавчого спрямування, між виділеними кредитами на вивчення основної та другої іноземної мови. В ОП не передбачено ОК «Практичний курс перекладу з другої іноземної мови». Також у матрицях, представлених в ОП, не увиразнено формування компетентностей необхідних для наукової діяльності випускників цієї ОП. Разом з тим у матрицях, представлених в ОП, не увиразнено формування компетентностей, необхідних для наукової діяльності випускників цієї ОП. У контексті наукової складової варто зазначити, що в ОП серед заявлених професій, які може обіймати випускник, є науковий співробітник, науковий співробітник-консультант, що не є можливим, оскільки обов'язковою кваліфікаційною вимогою на цю посаду є наявність освітнього ступеня «магістр».

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» загалом відповідає предметній області спеціальності 035 Філологія.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» реалізує індивідуальну освітню траєкторію насамперед через вибіркові блоки (60 кредитів ЄКТС). Також здобувачі мають право на вибір теми наукового дослідження і керівників; академічну мобільність, поновлення, переведення, академічну відпустку, зокрема з причин навчання в закордонних освітніх установах.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка на ОП регламентована «Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти у ЧНУ (<http://surl.li/lfxpu>). У НП передбачено дві практики – перекладацька практика з основної іноземної мови (6 кредитів) і перекладацька практика з другої іноземної мови (3 кредити). Наразі базами практики – є лише кафедри ЗВО. Необґрунтованим вважаємо зауваження ЕГ щодо відсутності в Перекладацької практики статусу ОК, оскільки стаття 50 ЗУ «Про вищу освіту» визначає практичну підготовку як окрему форму організації освітнього процесу, підхід ЗВО виокремити в структурі ОП окремим складником «Практична підготовка» є виправданим. Практична підготовка не належить до вибіркових компонентів, оскільки це різні структурні розділи – 3 і 2 відповідно.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Формування soft skills у здобувачів ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» реалізується здебільшого шляхом вивчення обов'язкових і вибіркових ОК. Крім того студенти активно долучаються до громадської діяльності та до роботи органів студентського самоврядування.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт за спеціальністю 035 «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей і програмних результатів навчання.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

За ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» дуальна форма освіти не передбачена.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Умови прийому на ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, викладені у «Правилах прийому до Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича», що оприлюднені на офіційному сайті закладу (<http://surl.li/kiogp>).

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Зарахування здобувачів на ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» проводиться за умовами, вказаними в «Правилах прийому до Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (2023 року) (<http://surl.li/kiogp>). Відбір для вступу на перший (бакалаврський) рівень у 2023 році відбувся на основі НМТ та коефіцієнтів, що регулюють прохідний бал.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, регулює Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<http://surl.li/aeudh>), Положення про порядок відрахування, поновлення, переведення, надання академічної відпустки здобувачам вищої освіти» (<http://surl.li/kitrs>). На ОП, що акредитується, наявні кейси реалізації здобувачами академічної мобільності і перезарахування отриманих результатів, однак наразі це поодинокі випадки.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентуються «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/rdlgk>). Здобувачі достатньо активно реалізують право отримання неформальної та/або інформальної, однак практик перезарахування результатів на цій ОП не було.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми й методи навчання на ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» є доволі різноманітними, оскільки, крім традиційних, викладачі часто для якісного засвоєння теми імплементують в освітній процес інноваційні методи та підходи з використанням комп'ютерних технологій та інтернет-ресурсів (платформи Moodle, Google Classroom). У ЗВО реалізується систематичне опитування здобувачів щодо задоволеності формами і методами викладання, згідно з якими 46% методами та формами навчання.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Усі учасники освітнього процесу можуть ознайомитися з цілями, змістом і програмними результатами навчання (у більшості ОК), порядком і критеріями оцінювання в межах окремих ОК, РП яких розміщені на сторінці ОП. Разом з тим деякі Силабуси ОК не містять або лише частково відображають перелік ПР, передбачений ОП.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

На ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» відбувається системна імплементація дослідницької компоненти в освітній процес. Важливою складовою поєднання навчання та дослідження є участь студентів у різноманітних наукових гуртках, наукових конференціях, а також простежується публікаційна активність здобувачів цієї ОП.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

НПП постійно працює над вдосконаленням змісту ОК, орієнтуючись на появу нових досліджень і сучасних практик викладання. Систематичне оновлення здійснюється з урахуванням результатів дослідницької роботи викладачів, їхньої участі у міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях, стажуваннях тощо.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Навчання і викладання на ОП тісно пов'язані з інтернаціоналізацією освіти. Викладачі, які забезпечують більшість ОК, проходять закордонні стажування, мають закордонні публікації, а здобувачі беруть участь у програмах міжнародного обміну ERASMUS+.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів є чіткими і зрозумілими для усіх учасників освітнього процесу і регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://bit.ly/3uLybхH>), Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<http://surl.li/mcsty>), Положенням про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://bit.ly/3LrWCKj>). Силабуси ОК містять інформацію про види та форми контролю, засоби їх оцінювання і розміщені у вільному доступі.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Форма атестації здобувачів вищої освіти відповідає вимогам стандарту з філології першого (бакалаврського) рівня. На ОП атестація здобувачів реалізується у формі кваліфікаційного іспиту з основної іноземної мови. За умови успішного захисту здобувачу присуджується ступінь бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр. Філологія. Германські

мови та літератури (переклад включно), перша – англійська. Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови. Разом з тим підсумкова атестація не передбачає перевірку компетентностей з другої іноземної мови, що зумовлює часткове встановлення рівня досягнення ПР 11, 13 (у частині «англійською (німецькою/французькою) мовою») та не повністю узгоджується з формою атестації, описаної в розділі 3 ОП (комплексний екзамен з основної та другої іноземної мови) й змістом кваліфікації, що присвоюється.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО розроблено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів та порядок їх оскарження, які викладені в Положенні про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЧНУ (<http://surl.li/mcsty>), Положенням про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів ЧНУ (<https://bit.ly/3LrWCKj>). Здобувачі дізнаються про правила проведення контрольних заходів, їх форми та критерії від викладачів або з силабусу ОК, або ресурсу Moodle.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ЧНУ дотримання академічної доброчесності спирається на чіткі та зрозумілі стандарти й процедури, що регламентуються низкою документів: Етичний кодекс ЧНУ, Правила академічної доброчесності у ЧНУ, Положення про виявлення та запобігання плагиату у ЧНУ. Всі ці документи в публічному доступі на сайті Університету (<http://surl.li/qjrow>). Для перевірки робіт на оригінальність в університеті використовують програму Unicheck (укладено угоду з компанією), Grammarly, Plagiarism Checker. Популяризація академічної доброчесності відбувається і в межах опанування ОК (ОК «Курсова робота» (рубрика «Політика доброчесності»), ОК «Основи наукових досліджень»), і під час позанавчальної діяльності (Науковий гурток «Наукове дослідження як об'єкт діяльності майбутніх перекладачів»).

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних у реалізації ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови», забезпечує досягнення цілей і програмних результатів навчання, визначених в освітній програмі.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

У ЧНУ процедура конкурсного добору викладачів регламентується Положенням про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науковопедагогічних працівників в ЧНУ (<http://surl.li/kpvyn>). Конкурсний добір проводиться на засадах відкритості, оголошення про актуальні конкурси на вакантні посади розміщується на сторінці Університету (<http://surl.li/meikk>).

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Роботодавці долучаються оновлення ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови»: шляхом рецензування (наприклад, Владислав Сукенник, керівник ТОВ «Медіасон», Олександр Бондаренко, директор компанії TRANSLATER Ltd), а також проведення гостьових лекцій, вебінарів тощо (Олександр Бондаренко, Данило Созонтов).

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

До реалізації ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» залучено здебільшого представників академічної спільноти, що підтвердили самі здобувачі. Разом з тим існує потреба активізації залучення

професіоналів-практиків, зокрема носіїв мови, до практичних занять.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

У ЧНУ діє Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://bit.ly/3IE8fvO>). Академічний персонал, залучений до реалізації ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови», регулярно бере участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах, стажуваннях.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

У ЧНУ розроблено низку документів, які регламентують стимулювання розвитку майстерності науково-педагогічних працівників: Положення про встановлення індивідуальних надбавок до зарплати професорсько-викладацького складу ЧНУ (<https://bit.ly/3J5XWAZ>), Правила внутрішнього трудового розпорядку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/xwzGCRZk>).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Фінансові та матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» сприяють досягненню окреслених цілей і програмних результатів навчання. Сучасні аудиторії, оснащені мультимедійною технікою, добре облаштовані лінгвафонні кабінети у поєднанні з віртуальними платформами (Moodle, Google, Zoom, TRADOS, CAT-програми тощо) уможливають забезпечення освітнього процесу на високому рівні. Матеріальна база бібліотеки нараховує 2 млн 700 тис. примірників. Є як електронний (примірники з 2003 року), так і картковий каталог. Гуртожитки облаштовані добре (дві читальні зали, оснащені необхідними меблями, на кухні наявні дві плити, стіл, раковина, на кожному поверсі є по дві кухні. Є оснащені санвузли та душові. Дві пральні машини) і вміщують усіх, хто цього потребує.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

НПП та здобувачі освіти мають доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів Університету. Учасники освітнього процесу можуть вільно користуватися мережею Інтернет (в корпусі і в гуртожитках), науково-метричними базами Scopus, Web of Science, фондами бібліотеки і низкою послуг, які вона надає, курсами на платформі Coursera тощо.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

У ЧНУ створено усі умови безпечного середовища для учасників освітнього процесу: облаштовані укриття, наявні плани евакуації у разі виникнення надзвичайних ситуацій, систематично реалізуються інструктажі з техніки безпеки тощо. Крім того діє соціально-психологічний центр, а також планується запуск нового простору надання психологічної підтримки «Дбаю про себе» з квітня 2024 року за підтримки USAID.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Здобувачі ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» отримують достатню освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку. Усю контактну інформацію викладача можна знайти в силабусі дисципліни, які розміщені на сайті кафедри (<http://surl.li/ltguu>). Інформацію стосовно проведення різних заходів, окрім сайту Університету, можна знайти на сторінках у соціальних мережах ЗВО або студентського парламенту, посилання на які можна знайти на сайті у вкладці «Студентський парламент» (<http://surl.li/leedx>). На головній сторінці Факультету іноземних мов також є можливість «Написати декану» (<http://surl.li/lecxn>). Здобувачі освіти можуть звернутися до Соціально-психологічного центру для отримання допомоги.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У ЧНУ освітній простір недостатньо добре адаптований до потреб здобувачів з особливими освітніми потребами: наявний пандус, але коло нього відсутні перила; не облаштовані спеціальні вбиральні, не встановлений ліфт, що унеможливує доступ таких студентів до комп'ютерних аудиторій і лінгафонних кабінетів. Університет на вимогу надає супровід здобувачам з особливими освітніми потребами.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЧНУ діє «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/hilak>), що регламентує процес вирішення конфліктних ситуацій (пов'язаних із сексуальним домаганням, дискримінацією та корупцією). На сайті Факультету іноземних мов діє «Скринька довіри» (<http://surl.li/mapkk>), а також опитування здобувачів освіти (<http://surl.li/mapjr>), якими студенти можуть користуватися з корпоративної пошти. Здобувачі ознайомлені з алгоритмом дій у випадку виникнення конфліктних ситуацій.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ЧНУ послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Згадані процеси реалізуються відповідно до «Положення про розроблення та реалізацію освітніх програм» (<http://surl.li/iswbj>).

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» безпосередньо, здебільшого шляхом комунікації, а також через органи студентського самоврядування, долучаються до внесення пропозицій і зауважень до ОП. Також щосеместру студенти проходять опитування/анкетування. Результати опитувань опрацьовуються шляхом порівняння результатів із попередніми опитуваннями, проводиться індивідуальна робота з гарантом ОП.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці систематично долучаються до перегляду змісту, висловлюють пропозиції та зауваження у процесі постійної комунікації (О. Бондаренко, К. Худик, Д. Созонтов тощо).

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Збирання та аналіз інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП забезпечується опитуваннями, звіти про результати наявні на сайті кафедри (<http://surl.li/reiuf>). Між випускниками ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» та викладачами цієї ОП реалізується комунікація, яка спрямована на обговорення пропозицій і зауважень щодо покращення програми.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

У ЧНУ достатньо достатньо добре налагоджена внутрішня система забезпечення якості освіти. Взаємодія стейкхолдерів уможливило якісну роботу над ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови». Разом з тим виявлені під час акредитації недоліки свідчать про потребу реалізації ретельнішого моніторингу відділом внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» є первинною.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У ЧНУ сформована культура якості освіти: здобувачі долучаються до перегляду ОП здебільшого шляхом опитування, а також через студентське самоврядування; роботодавці і випускники теж надають пропозиції щодо її вдосконалення під час спілкування та/або проходження анкетування; відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти систематично проводить моніторинги ОП задля подолання викликів. Можна стверджувати, що всі учасники освітнього процесі залучені до постійного розвитку ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регламентовані низкою нормативних документів: Статут університету (<http://surl.li/hfbbv>), Колективний договір ЧНУ на 2022-2025 роки (<http://surl.li/kpyls>), Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ (<https://bit.ly/3uLy6xH>), «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/hilak>) тощо. Усі ключові документи оприлюднені на сайті Університету.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкт ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» розміщується на сайті, а саме на сторінці кафедри комунікативної лінгвістики та перекладу в розділі «Громадське обговорення». Усі охочі можуть висловити пропозиції на пошту кафедри, яка теж оприлюднена на веб-сторінці, або заповнити відповідну Google-форму. Також в розділі «Таблиці змін» представлені оновлення, яких зазнала ОП 2023 року.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Уся необхідна інформація ОП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» представлена на сайті кафедри комунікативної лінгвістики та перекладу – чинна редакція ОП, НП, Силабуси ОК тощо. Разом з тим НП оприлюднений на сайті у низькій якості, що унеможливорює ознайомлення з ним.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до

тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

- Рекомендуємо під час наступного оновлення ОП проаналізувати і врахувати кращий досвід закордонних університетів з аналогічними програмами. - Рекомендуємо до початку 2024–2025 н. р. врахувати розвиток галузі, пов'язаної з перекладом при визначенні бази практики в реальних умовах професійної діяльності. - Рекомендуємо під час наступного оновлення ОП врахувати галузевий контекст у формулюванні ПРН, що відповідають за формування компетентності застосовувати категорійно-понятійний апарат у процесі професійної комунікації.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

- Рекомендуємо під час наступного перегляду ОП розглянути можливість збалансувати розподіл кредитів між ОК мовознавчого, перекладознавчого та літературознавчого спрямування з урахуванням місії ЗВО, мети, фокусу та особливостей ОП. - Рекомендуємо під час наступного перегляду ОП передбачити кредити для введення ОК «Практичний курс перекладу з другої іноземної мови», враховуючи пропозиції стейкхолдерів. - Рекомендуємо до початку нового навчального року (2024–2025) урізноманітнити перелік установ для проходження перекладацької практики. - Рекомендуємо під час наступного оновлення ОП виразити формування компетентностей, необхідних для наукової діяльності випускників цієї ОП у процесі вивчення інших освітніх компонентів, крім ОК «Основи наукових досліджень» і Курсової роботи. - Рекомендуємо під час наступного оновлення ОП переглянути перелік заявлених професій і залишити лише релевантні для випускників цієї ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

- Рекомендуємо упродовж другого семестру (2024–2025н.р.) активізувати інформування здобувачів щодо реалізації їхнього права на академічну мобільність. - Рекомендуємо упродовж другого семестру (2024–2025н.р.) ознайомити здобувачів з можливостями неформальної освіти як в межах України та і в країнах фахового спрямування; імплементувати практики перезарахування результатів, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної, і активно послуговуватися ними в межах реалізації ОП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

- Рекомендуємо під час наступних оновлень РПНД і Силабусів окремих ОК відобразити в них відповідні ПРН, передбачені освітньою програмою.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

- Рекомендуємо під час наступного перегляду ОП узгодити описану форму атестації в освітній програмі, специфіку присвоєння кваліфікації (у частині «переклад з другої іноземної мови») з Програмою кваліфікаційного іспиту (введення завдань із другої іноземної мови).

Критерій 6. Людські ресурси

- Рекомендуємо упродовж другого семестру (2024–2025 н. р.) активізувати і надалі реалізовувати практику залучення до освітнього процесу професіоналів-практиків, зокрема носіїв мов.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

- Рекомендуємо упродовж наступного навчального року (2024–2025) адаптувати освітній простір для здобувачів з особливими освітніми потребами: обладнати спеціальні вбиральні, забезпечити доступ до комп'ютерних аудиторій і лінгафонних кабінетів, облаштувати перила біля пандуса, встановити інформаційні позначення із шрифтом Брайля тощо.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

- Рекомендуємо упродовж 2024 року удосконалити процедуру моніторингу та аналізу результатів задля ефективнішого виявлення й усунення недоліків.

Критерій 9. Прозорість та публічність

- Рекомендуємо до початку нового навчального року (2024–2025) оприлюднити чинні НП в якості, придатній для читання.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

СМИНТИНА ОЛЕНА ВАЛЕНТИНІВНА